



9 SEP 2023 **OPEN
MONUMENTEN
DAG** **LEVEND
ERFGOED**



1. Molen De Lelie Koudekerke
Middelburgsestraat 110, Koudekerke
Een ronde, stenen stellingmolen die in 1872 als korenmolen is gebouwd.

2. Michaëlskerk Koudekerke
Dorpsplein 1, Koudekerke
Protestantse kerk uit de 17e eeuw. De twee klokken in het uurwerk werden in de Tweede Wereldoorlog door de Duitsers gevorderd maar kwamen terug.

3. Molen Biggekerke
Oostweg 4, Biggekerke
Witte, ronde bakstenen grondzeiler uit 1712. Het is de oudste molen in de gemeente Veere.

4. Dorpskerk Biggekerke
Kerkplein 1, Biggekerke
De voet van de kerk en de koorsluiting dateren uit de 12e eeuw. Het is een van de weinige complete oude dorpskerken op Walcheren.

5. Molen Zoutelande
Molenweg 29, Zoutelande
De naamloze ronde bakstenen bovenkruier zonder stelling is een grondzeiler, gebouwd in 1722.

6. Catharinakerk Zoutelande
Willibrordusplein 3, Zoutelande
In de kerk vindt van 14:30 tot 15:00 uur een orgelconcert plaats.

7. Vuurtoren 't Hoge Licht Westkapelle
Zuidstraat 1, Westkapelle
De 53 meter hoge vuurtoren is de toren van de in 1831 afgebrande Sint Willibrorduskerk die in 1470 werd gebouwd.

8. Molen de Noorman Westkapelle
Molenwal 25, Westkapelle
Bovenkruier van baksteen met stelling uit 1851. Tot de Tweede Wereldoorlog stonden er in Westkapelle drie molens. Alleen de Noorman heeft het bombardement van 1944 doorstaan.

9. Moriakerk Westkapelle
Markt 67, Westkapelle
In de kerk is een expositie, orgelbespeling en toelichting door gastheer/vrouw.

10. Vuurtoren 't Lage Licht Westkapelle
Zeedijk 5, Westkapelle
Deze vuurtoren is de eerste ronde gietijzeren toren in Nederland.

11. Toren Johanneskerk Domburg
Stationsstraat 1, Domburg
In de bovenste helft van deze bakstenen toren uit de 14e eeuw kun je figuren in geglazuurde steen zien.

12. Johanneskerk Domburg
Markt 8, Domburg
Aan de Markt, de belangrijke toegangsweg naar de vroegere burch van Domburg, staat de huidige protestantse kerk, gebouwd in de 14e en 15e eeuw.

13. Raadhuis Domburg
Markt 1, Domburg
Stadhuis met klokrentorentje, gebouwd in 1567. Er is een antiek- en interieurwinkel in het pand gevestigd.

14. Molen Weltevreden Domburg
Roosjesweg 2, Domburg
Ronde bakstenen grondzeiler uit 1817. De molen was een inspiratiebron voor de in Domburg werkzame schilders zoals Piet Mondriaan en Jan Toorop.

15. Dorpskerk Aagtekerke
Dorpsplein 4, Aagtekerke
Dit pittoreske kerkje bestaat uit een éénbeukige bakstenenschip, dat zijn huidige gedaante bij een verbouwing in 1625 heeft gekregen.

16. Dorpskerk & Toren Oostkapelle
Waterstraat 2, Oostkapelle
Waarschijnlijk gesticht in de 7e eeuw door Willibrordus. De kerktoren is 49 meter hoog.

17. Het Winkeltje van Bimmel Oostkapelle
Torenstraat 42, Oostkapelle
In dit winkeltje vindt u een assortiment kruidenierswaren uit de jaren 30-50 van de vorige eeuw.

18. Mole D'Arke Oostkapelle
Noordweg 4, Oostkapelle
De molen is in vol bedrijf en maalt lokaal geteelde granen. Er worden rondleidingen gegeven.

19. Buitenplaats Zeeduin Oostkapelle
Dunoweg 12, Oostkapelle
Monumentaal huis met park in landschapsstijl. Het park, de moestuin en de oranjerie zijn te bezichtigen.

20. Buitenplaats Overduin Oostkapelle
Dunoweg 4, Oostkapelle
De villa en het park vormen het centrum van een landgoed van circa 42 ha. Er is een deel te bezichtigen.

21. Pelgrimskerk Vrouwenpolder
Fort den Haakweg 2, Vrouwenpolder
Tijdens de opstand tegen Spanje werd de oorspronkelijke kerk uit 1324 verwoest. In 1622 begon men met de herbouw. De middeleeuwse muurresten werden gebruikt om de typisch 17e eeuwse zaalkerk te bouwen.

22. Museum Veere
Markt 5, Veere
Laatgotische gebouw met een gevel van gobertangersteen. In het museum staat de beroemde beker van Maximiliaan van Bourgondië.

23. Het Pand van Ferdinand Veere
Markt 17, Veere
Huis met topgevel uit de 17e – 18e eeuw met inscriptie. Er is een winkel in het pand gevestigd.

24. Kleine Kerk Veere
Kapellestraat 27, Veere
Deze kleine kerk, die bestaat uit twee beuken, is gebouwd boven op de eerste kerk waaraan men in 1332 begon te bouwen. De kerk werd in 1348 parochiekerk.

25. Grote Kerk Veere
Oudestraat 26, Veere
Deze grote middeleeuwse kerk, waarvan de bouw in 1521 is voltooid, heeft o.a. een brand en zware storm doorstaan. De kerk heeft ook als werkhuis, gesticht en militair hospitaal gediend.

26. Korenmolen De Graanhalm Gapinge
Dorpsstraat 1, Gapinge
Vrijwel de enige molen die nog in detail kan laten zien hoe er tot in de jaren 60 granen gemaalld werden met behulp van eeuwenoude kennis en de wind.

27. Torenkerk Gapinge
Dorpsstraat 25, Gapinge
De enige dorpskerk op Walcheren die onbeschadigd de Tachtigjarige Oorlog heeft overleefd. In de kerk staat een 'Van Hess' orgel, een pronkstok onder de antieke orgels van Walcheren en Zeeland.

28. Molen de Jonge Johannes Serooskerke
Vrouwenpolderseweg 55, Serooskerke
Deze achtkantige houten beltmolen op bakstenen voet is vermoedelijk uit 1835 en is bij de ingrijpende restauratie en overplaatsing in 1985 van grondzeiler tot beltmolen getransformeerd.

29. Johanneskerk Serooskerke
Noordweg 3, Serooskerke
De oorspronkelijke kerk, vermoedelijk uit de 15e eeuw, heeft behoorlijk geleden onder een aantal historische gebeurtenissen. De kerk is grondig gerestaureerd.

30. 't Munnikenhof Grijskerke
Jacob Catsweg 2, Grijskerke
Dit huis is het restant van een laatmiddeleeuws uithof van de Abdij van Middelburg. In de 17e eeuw is het een buitenplaats geworden.

31. Kapel van Hoogelande
Meinersweg 1, Grijskerke
De kapel is uitgevoerd in baksteen in gotische stijl. Er is een driezijdig gesloten koor en de voorgevel wordt gesierd door een kleine klokkegevel, waarin echter geen klokken hangen.

32. Odulphuskerk Meliskerke
Torenstraat 8, Meliskerke
De kerk is meer dan zes eeuwen oud en bevat een eikenhouten preekstoel houten broek, een ambachtsherenbank en het in 1744 gebouwde kabinetorgel.



1. Tourist Info
Markt 51, Middelburg
Gratis rondleidingen (8 verspreid over de dag) door een van de grootste monumentensteden van Nederland.

2. Raadhuis
Markt 1, Middelburg
Een van de mooiste laat gotische raadhuisen die Nederland nog rijk is. Eerste steen gelegd op 21 april 1452!

3. Zeeuws Archief - Van de Perre huis
Hofplein 8, Middelburg
18e-eeuws stadspaleis met een 14e-eeuwse oorsprong met prachtige stijlkamers! Rondleidingen ieder half uur!

4. Sint Augustinuskerk
Hofplein 16, Middelburg
Lutherse kerk uit 1742 ontworpen door Jan de Munck.

5. Zeeuws Museum
Zuidsingel 70, Middelburg
Gevestigd in de oorspronkelijke kanunnikenwoningen van het middeleeuwse Abdijcomplex.

6. Abdijcomplex
Abdijcomplex 1, Middelburg
Uniek Abdijcomplex met een oorsprong in de twaalfde eeuw! Rondleidingen tussen 11:00 en 16:00 uur (aanmelden op locatie).

7. Koorkerk
Onder den Toren 5, Middelburg
Naar verluidt de oudste van de Abdijkerken. Om 10:30 uur lezing over de wederopbouw van Middelburg na de verwoesting op 17-5-1940 door de heer G. Schoenmakers van de Vrienden van Middelburg!

8. Nieuwe Kerk
Onder den Toren 1, Middelburg
Abdijkerk waarvan de huidige verschijningsvorm is ontstaan in 1568.

9. De Lange Jan
Onder den Toren 3, Middelburg
De 90m hoge Abdijtoren is vandaag gratis te beklimmen.

10. Hofje onder de Toren
Nieuwe Kerkgang 1, Middelburg
Gebouwd in 1942-'43 in het kader van de wederopbouw na de verwoesting op 17-5-1940.

11. De Oostkerk
Oostkerkplein 1, Middelburg
17e-eeuwse koepelkerk uit 1667, een top-100 monument van Nederland! Rondleidingen van een uur om 11:15, 13:00, 14:15 en 15:30 uur zijn vandaag gratis (vol=vol). Reserveren via: deoostkerk.nl/rondleidingen



12. De Kuiperspoort
tussen Dam 52 en 54, Middelburg
Vergeet niet de QR-code bij de ingang aan de haven te scannen en stap terug in de tijd naar 1640.

13. Pakhuis Holstein
Korendijk 56, Middelburg
Gebouwd door de Middelburgse Commercie Compagnie in 1753.

14. Patriciërshuis Baron Chassé
Gorststraat 30, Middelburg
Uit 1745 met rijk gedecoreerde interieurs in Lodewijk XV stijl.

15. Erfgoed Zeeland
Looierssingel 2, Middelburg
OPEN: Archeologiedepot & BB-Bunker. De Monumentenwacht staat op het Koorkerkplein bij de Lange Jan!

16. Buitenplaats Toorenvliedt met Duits Disvisie-hoofdkwartier
Koudekerkseweg 127, Middelburg
Een van de weinige overgebleven buitenplaatsen op Walcheren met een uniek bewaard gebleven bunkercomplex uit de Tweede Wereldoorlog.

17. Museum - Arnemuiden
Langstraat 35, Arnemuiden
Unieke collectie in het voormalig Stadhuis van Arnemuiden. Speciaal voor Open Monumentendag is de (historisch) geüniformeerde gemeentebode in het museum aanwezig.

18. Het oude Toonkamertje - Arnemuiden
Langstraat 37, Arnemuiden
Oud-Hollands winkeltje waar u nog oud Hollands snoepgoed kunt kopen!

19. Scheepswerf Meerman - Arnemuiden
Zuidwal 63, Arnemuiden
Opgericht in 1763 en thuishaven van de Stichting Behoud Hoogaars.

20. Molen Buiten Verwachting - Nieuw- en Sint Joosland
Molenweg 35, Nieuw- en Sint Joosland
Koren molen van het type grondzeiler uit 1874.

1. Sint Jacobskerk
Oude Markt 2, Vlissingen

2. Stadswandeling “De Vlissingse Opstand 1572”
Start: Oude Markt, Vlissingen
Reserveren & tickets via: stads wandeling vlissingen.nl

3. Maritiem Museum Zeeland
Nieuwendijk 11, Vlissingen

4. Cornelia Quackshofje (Zeemanserve)

5. Kerk Hersteld Apostolische Zendinggemeente
Walstraat 23, Vlissingen (inloopconcerten)

6. Rondleidingen
Verzamelen bij museum aan de W. Ruysstraat 99, 13:30 uur of 15:30 uur op het Scheldekwaartier door Stichting Scheepsbouwggeschiedenis Vlissingen met stops bij:

6a. Museum Scheldewerf ‘De Oude Verband-kamer’ en de naastgelegen stoomhijskraan
De Willem Ruysstraat 100, Vlissingen

6b. Voormalig kantoorgebouw van KMS De Schelde
De Willem Ruysstraat 99, Vlissingen

6c. Timmerfabriek
Albionkade 301, Vlissingen

7. Dok van Perry
Houtkade Scheldekwaartier, Vlissingen

8. Museumschip Mercuur
Dok van Perry Scheldekwaartier, Vlissingen

9. Stützpunkt Nettelbeck 1 - bunker type 630
2e Binnenhaven naast de Lasloods, Vlissingen

10. Bunker Oranjedijk (van binnen te bezichtigen)
Oranjedijk / Uncle Beach, Vlissingen

11. Oranjemolen
Oranjedijk, Vlissingen

12. Kanonschieten door schietvereniging De Fles
Rondeel voor Brasserie Evertsen, Vlissingen
Demonstratie kanonschieten om 14:00 uur.

13. Kerk Open Haven
Oranjeplein 2, Oost-Souburg

14. Molen de Pere
Kanaalstraat 76, Oost-Souburg (niet toegankelijk)

15. Molukse Evangelische Kerk Beth Cherem
Burgemeester Stermerdinglaan 123A, Oost-Souburg

16. Nederlands Hervormde Kerk Ritthem
Weverstraat 1, Ritthem

17. Fort Rammekens
Rammekensweg, Ritthem

18. Bunker Rammekensweg
Schorerpolderweg, Ritthem
Van binnen te bezichtigen

WELKOM OP OPEN MONUMENTENDAG 2023!

In dit magazine leest u welke monumenten u vandaag in de drie Walcherse gemeenten, Veere Vlissingen en Middelburg, kunt bezoeken en welke activiteiten er plaatsvinden. De toegevoegde QRcodes verwijzen u naar de comitépágina's van onze gemeenten op de Open Monumentendag website. Daar vindt u voor de drie Walcherse gemeenten meer informatie over de monumenten en eventuele aanpassingen in het programma.

Het is dit jaar twintig jaar geleden dat het UNESCO verdrag voor de Bescherming van het Immaterieel Cultureel Erfgoed is gesloten en om dat te vieren is de koppeling gemaakt tussen Open Monumentendag en het thema 'Levend erfgoed'. We kunnen immaterieel erfgoed – oftewel levend erfgoed – omschrijven als de culturele gebruiken, tradities en ambachtelijke vaardigheden die mensen van huis uit hebben meegekregen, die zij zich eigen hebben gemaakt en die zij op hun beurt weer willen doorgeven.

Dit immateriële erfgoed is – anders dan de stenen van een monument – voortdurend in beweging en verandert mee met de tijd én van beoefenaar tot beoefenaar.

Ambachten, tradities en gebruiken zijn vaak onbewust al aanwezig in de monumenten, maar worden dit jaar nóg zichtbaarder tijdens Open Monumentendag. Ook Zeeland (Walcheren) is rijk aan materieel erfgoed. Denk bijvoorbeeld aan het ambacht van de molenaar, het ring- en sjesrijden, de Zeeuwse klederdracht en klompenmakerij, de babbelaars en bolussen en nog veel meer!

Bij een aantal deelnemende monumenten is het thema 'Levend Erfgoed' vandaag goed zichtbaar. Lang niet bij alle monumenten die vandaag open zijn, zult u echter iets over immaterieel erfgoed horen. Er is desondanks weer van alles te zien, doen en beleven op Open Monumentendag.

We hopen vooral dat u geniet van het prachtige erfgoed wat u vandaag kunt bezichtigen.

